

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2378
Tarih: 11.03.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İş sağlığı ve güvenliği alanında işten kaynaklanan ya da işle bağlantılı olarak meydana gelen kazaların, hastalıkların ya da sağlıkla ilgili diğer sorunların gerçek boyutları ile tespit edilerek önlenmesine dönük etkili politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Ayla AKAT ATA
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Çalışma; işçi ve işverenin üretim adına oluşturdıkları ortak bir kültür alanı olarak kabul edilmektedir. Bu alanının verimliliği ve devamlılığı için hem işçi hem de işveren açısından sağlıklı ve güvenli iş koşullarının temini vazgeçilmez görülmektedir.

Herkesin sağlıklı ve güvenli bir işte çalışma hakkı, değişik dönemlerde kabul edilmiş Temel İnsan Hakları belgelerinde uluslararası bir norm olarak tescil edilmiştir. Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından kabul edilen 188 Sözleşme ve 199 Tavsiye kararının yarısından fazlası iş sağlığı ve güvenliği konularıyla doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilidir. Bu kapsamda ILO 1981 yılında 155 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmesi ile 164 Nolu Tavsiye Kararını; 1985 yılında da 161 sayılı İş sağlığı Hizmetleri Sözleşmesi ve 171 Sayılı Tavsiye Kararını kabul ederek dünya ölçeğinde iş sağlığı ve güvenliği alanında mevcut olumsuzlukların ortadan kaldırılmasına dönük daha ciddi önlemlerin alınmasının gerekli olduğuna işaret etmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği alanında temel olan bu sözleşmeler ışığında ILO/WHO İş Sağlığı Ortak Komitesi 1995 yılındaki 12. oturumunda iş sağlığı alanında gözden geçirilen "İş sağlığı, hangi işi yaparlarsa yapsınlar bütün çalışanların fiziksel, zihinsel ve sosyal refahlarının mümkün olan en yüksek düzeye çıkarılmasını ve burada tutulmasını; çalışma koşullarından kaynaklanan sağlık sorunlarının önlenmesini; işçilerin işleriyle ilgili olup sağlığa zararlı risklerden korunmalarını; işçilerin fiziksel ve biyolojik kapasitelerine uygun mesleki ortamlarda çalıştırılmalarını; özetle işin insana, insanın da işine uygun hale getirilmesini hedefler." tanımını belirlemiştir.

İş sağlığı ve güvenliği konusu tüm dünyada önemli bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Her yıl azımsanmayacak sayıda insan çok rahatlıkla ölenebilecek ve hukuken de engellenmesi zorunlu olan iş kazaları ve meslek hastalıklarından yaşamını yitirmekte veya engelli hale gelmektedir.

TMMOB Makine Mühendisleri Odası'nın ILO'nun verilerinden yararlanarak hazırladığı "İş Sağlığı ve Güvenli" raporunda çarpıcı verilere yer vermektedir. Raporda her 15 saniyede bir, bir kişinin iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle yaşamını yitirdiğine vurgu yapılmaktadır. Her yıl meydana gelen 270 milyon iş kazası nedeniyle 360 bin kişinin hayatını kaybettiği, 1 milyon 950 bin kişinin ise meslek hastalıklarından dolayı yaşamını yitirdiği belirtilerek, iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısının yılda 2 milyonu aşkın olduğu ifade edilmektedir.

Dünyadaki iş ve meslek hastalıkları sonucu ölüm oranlarının yüzde 56'sını meslek hastalığı, yüzde 44'ünü ise iş kazalarının oluşturduğuna dikkat çekilen raporda, istatistiki bilgilerde Türkiye'de ise iş kazaları yüzde 99,3 meslek hastalığı ise yüzde 0,7 olarak belirtilmektedir.

Türkiye'de 2009 yılı verilerine göre işgücünün 21 milyon 277 bin kişiden oluştuğu ve bunun 10 milyon 839 binin ise kayıt dışı çalıştığı belirtilen raporda, kayıt dışı çalışan 10 milyondan fazla kişinin yaşadığı iş kazaları ve meslek hastalıklarının da kayıt altına alınmadığı belirtilmektedir. Dünya'daki verilere karşılık Türkiye'de iş kazaları ve iş güvenliği konusunda yaşanan ölümlerin ve hastalıkların kaydının sağlıklı olarak tutulmadığı eleştirisi yapılan raporda, Türkiye'deki meslek hastalıklarından hayatını kaybedenlerin sayısının 2007 yılında bin 208, 2008 yılında 539 olarak hesaplandığı kaydedilmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği alanında işten kaynaklanan ya da işle bağlantılı olarak meydana gelen kazaların, hastalıkların ya da sağlıkla ilgili diğer sorunların gerçek boyutları ile tespit edilerek önlemesine dönük etkili politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.